

รายวิชา สุขศึกษา

รหัสวิชา พ๒๑๑๐๓

ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ ๑

เรื่อง ความรู้ทั่วไปเกี่ยวกับการปฐมพยาบาล

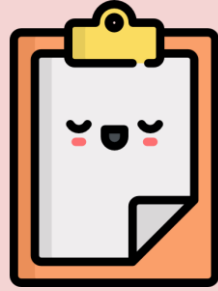
ครูผู้สอน ครูกฤษณา แก้วพิพัฒน์

ครูวนิดา เรืองอยู่

ความรู้ทั่วไปเกี่ยวกับการปฐมพยาบาล

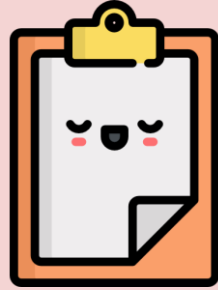

จุดประสงค์การเรียนรู้

ด้านความรู้

นักเรียนสามารถอธิบายถึงวัตถุประสงค์
และหลักสำคัญในการปฐมพยาบาลได้

จุดประสงค์การเรียนรู้

ด้านทักษะกระบวนการ

นักเรียนสามารถจัดลำดับความสำคัญในการช่วยเหลือ
และปฐมพยาบาลผู้ป่วยได้

จุดประสงค์การเรียนรู้

คุณลักษณะอันพึงประสงค์

๑. นักเรียนใฝ่เรียนรู้
๒. นักเรียนมีความมุ่งมั่นในการทำงาน

จุดประกายความคิด

จุดประกายคิด

จากภาพ นักเรียนคิดว่า
บุคคลในภาพกำลังทำอะไร

จุดประกายคิด

อาการเจ็บป่วยใดบ้าง
ที่ต้องได้รับ

การปฐมพยาบาลตามภาพ

ใบความรู้ที่ ๑ เรื่อง ความรู้ทั่วไปเกี่ยวกับการปฐมพยาบาล
หน่วยการเรียนรู้ที่ ๒ เรื่อง การปฐมพยาบาลและการเคลื่อนย้ายผู้ป่วยอย่างปลอดภัย
แผนการจัดการเรียนรู้ที่ ๑ เรื่อง ความรู้ทั่วไปเกี่ยวกับการปฐมพยาบาล
รายวิชา สุขศึกษา รหัสวิชา พ ๒๑๑๐๓ ภาคเรียนที่ ๒ ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ ๑

๑. ความรู้ทั่วไปเกี่ยวกับการปฐมพยาบาล

การปฐมพยาบาล หมายถึง การให้ความช่วยเหลือต่อผู้ป่วยที่ได้รับอุบัติเหตุให้พ้นจากอันตรายหรือลดอันตรายให้น้อยลง โดยใช้อุปกรณ์เท่าที่จะสามารถหาได้ในขณะนั้น ก่อนที่จะนำผู้ป่วยส่งต่อไปยังสถานพยาบาลต่อไป

๑.๑ วัตถุประสงค์ของการปฐมพยาบาล

การปฐมพยาบาลมีวัตถุประสงค์ที่สำคัญ ดังนี้

๑. เพื่อช่วยชีวิต และลดความรุนแรงของการเจ็บป่วยให้น้อยลง
๒. เพื่อลดภาวะแทรกซ้อนที่เกิดขึ้นตามมา
๓. ป้องกันความพิการที่อาจเกิดขึ้นตามมาภายหลัง
๔. จัดเตรียมหรือเคลื่อนย้ายผู้ป่วยได้อย่างถูกต้อง

๑.๒ หลักสำคัญของการปฐมพยาบาล

การปฐมพยาบาลนั้นจำเป็นต้องกระทำโดยรวดเร็วและถูกต้องที่สุด ซึ่งการปฐมพยาบาลจะได้ผลดีมากที่สุดหรือน้อยเพียงใด ย่อมต้องคำนึงถึงทั้งผู้ปฐมพยาบาล และผู้ป่วยให้มีการปฐมพยาบาลที่ถูกต้อง ผู้ป่วยได้รับความปลอดภัย โดยหลักสำคัญในการปฐมพยาบาล มีดังนี้

๑. ความปลอดภัยของสถานที่เกิดเหตุ ผู้ปฐมพยาบาลจะต้องคำนึงถึงอันดับแรกก่อนเข้าไปให้ความช่วยเหลือผู้อื่น
๒. เมื่อมีผู้ได้รับอุบัติเหตุ ควรให้ผู้บาดเจ็บนอนพักนิ่งๆ ในท่าที่สบายที่สุด หรือในท่าที่ถูกต้องต่อการปฐมพยาบาล แล้วแต่อาการของการเจ็บป่วยแต่ละแบบ
๓. ทำให้บริเวณนั้นมีอากาศถ่ายเท ปลอดภัย โปร่ง ไม่มีคนมุงดู มีแสงสว่างเพียงพอที่จะทำการปฐมพยาบาลได้สะดวก
๔. สำรวจระบบที่สำคัญของร่างกายอย่างรวดเร็วและวางแผนการช่วยเหลืออย่างเหมาะสม คอยสังเกตอาการ ชีพจร และการหายใจของผู้ป่วยตลอดเวลา
๕. ห้ามเคลื่อนย้ายผู้ป่วยทันทีโดยที่ยังไม่ได้เตรียมการ และอาจทำให้ผู้ป่วยเกิดอาการบาดเจ็บมากขึ้น หากผู้ป่วยมีอาการกระดูกหัก ซึ่งถ้ามีการเคลื่อนย้ายที่ไม่ถูกวิธีอาจมีผลทำให้ผู้ป่วยพิการไปตลอดชีวิตได้
๖. ถ้าสถานที่นั้นไม่ปลอดภัย เช่น อยู่ในน้ำ กลางถนน ไฟไหม้ หรือสถานที่นั้นไม่สะดวก ให้ทำการเคลื่อนย้ายผู้ป่วยไปอยู่ในที่ที่ปลอดภัยก่อนให้การปฐมพยาบาล
๗. การนำส่งหรือเคลื่อนย้ายผู้ป่วย ควรกำหนดให้ชัดเจนว่าจะนำส่งในลักษณะใด เช่น พยุง แบก อุ้ม หรือหามด้วยเปล และนำส่งในท่าอย่างไรให้เหมาะสมกับสภาพของผู้ป่วย และผู้ป่วยได้รับความปลอดภัยมากที่สุด

ใบความรู้

เรื่อง ความรู้ทั่วไปเกี่ยวกับการปฐมพยาบาล

จุดประกายคิด

“วัตถุประสงค์ของการปฐมพยาบาล
คืออะไร”

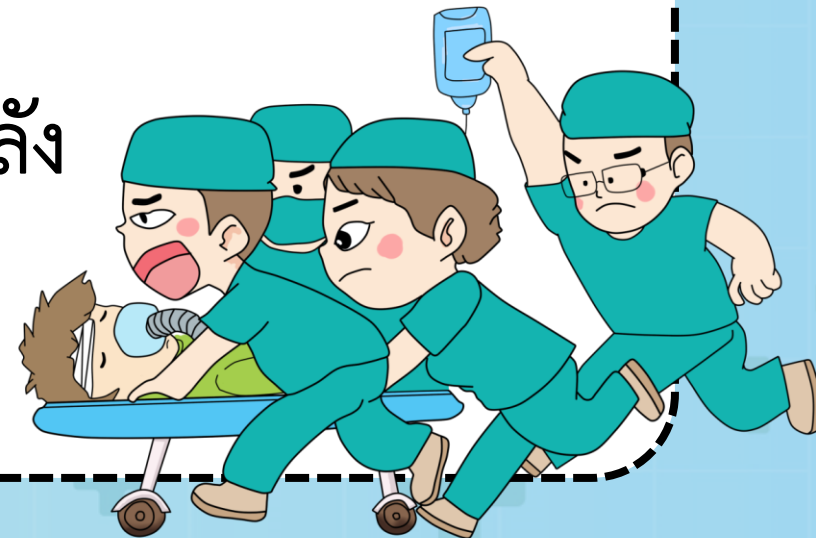

ความรู้ทั่วไปเกี่ยวกับการปฐมพยาบาล

วัตถุประสงค์ของการปฐมพยาบาล

๑. เพื่อช่วยชีวิตและลดความรุนแรงของการเจ็บป่วยให้น้อยลง
๒. เพื่อลดภาวะแทรกซ้อนที่เกิดขึ้นที่ตามมา
๓. ป้องกันความพิการที่อาจเกิดขึ้นตามมาภายหลัง
๔. จัดเตรียมหรือเคลื่อนย้ายผู้ป่วยได้อย่างถูกวิธี

จุดประกายคิด

“หลักสำคัญที่ต้องคำนึงถึงเป็นอันดับแรก
ในการปฐมพยาบาลเบื้องต้นคืออะไร”

ความรู้ทั่วไปเกี่ยวกับการปฐมพยาบาล

หลักสำคัญในการปฐมพยาบาล

การปฐมพยาบาลนั้นจำเป็นจะต้องกระทำอย่างรวดเร็วและถูกต้องที่สุด

๑. ผู้ปฐมพยาบาลจะต้องคำนึงถึงความปลอดภัยของสถานที่เกิดเหตุ เป็นอันดับแรก

๒. เมื่อมีผู้ได้รับอุบัติเหตุ ควรให้ผู้ป่วยนอนพักนิ่ง ๆ ในท่าที่สบายที่สุดหรือในท่าที่ถูกต้องต่อการปฐมพยาบาล ซึ่งแล้วแต่อาการเจ็บป่วยของแต่ละแบบ

ความรู้ทั่วไปเกี่ยวกับการปฐมพยาบาล

หลักสำคัญในการปฐมพยาบาล

การปฐมพยาบาลนั้นจำเป็นจะต้องกระทำอย่างรวดเร็วและถูกต้องที่สุด

๓. ทำให้บริเวณนั้นมีอากาศปลอดโปร่ง ไม่มีคนมุงดู มีแสงสว่างที่เพียงพอ

๔. สำรจากระบบที่สำคัญของร่างกายอย่างรวดเร็วและวางแผนการช่วยเหลืออย่างเหมาะสมคอยสังเกตอาการ ชีพจรและการหายใจของผู้ป่วยตลอดเวลา

ความรู้ทั่วไปเกี่ยวกับการปฐมพยาบาล

หลักสำคัญในการปฐมพยาบาล

การปฐมพยาบาลนั้นจำเป็นจะต้องกระทำอย่างรวดเร็วและถูกต้องที่สุด

๕. ห้ามเคลื่อนย้ายผู้ป่วยทันทีโดยยังไม่ได้เตรียมการ เพราะอาจจะทำให้ผู้ป่วยเกิดอาการบาดเจ็บมากขึ้นหากผู้ป่วยมีอาการกระดูกหัก ซึ่งถ้ามีการเคลื่อนย้ายที่ไม่ถูกวิธีอาจมีผลทำให้ผู้ป่วยพิการไปตลอดชีวิตได้

ความรู้ทั่วไปเกี่ยวกับการปฐมพยาบาล

หลักสำคัญในการปฐมพยาบาล

การปฐมพยาบาลนั้นจำเป็นจะต้องกระทำอย่างรวดเร็วและถูกต้องที่สุด

๖. ถ้าสถานที่นั้นไม่ปลอดภัย เช่น อยู่ในน้ำ กลางถนน ไฟไหม้หรือสถานที่นั้นไม่สะดวกให้ทำการเคลื่อนย้ายผู้ป่วยไปอยู่ในที่ที่ปลอดภัยก่อนการปฐมพยาบาล

ความรู้ทั่วไปเกี่ยวกับการปฐมพยาบาล

หลักสำคัญในการปฐมพยาบาล

การปฐมพยาบาลนั้นจำเป็นจะต้องกระทำอย่างรวดเร็วและถูกต้องที่สุด

๗. การนำส่งหรือการเคลื่อนย้ายผู้ป่วยควรกำหนดให้ชัดเจนว่าจะนำส่งหรือเคลื่อนย้ายในลักษณะใด เช่น พยุง แบก อุ้มหรือหามด้วยเบาะในแต่ละท่า
อย่างไรให้เหมาะสมกับสภาพของผู้ป่วยและผู้ป่วยจะได้รับความปลอดภัยมากที่สุด

ความรู้ทั่วไปเกี่ยวกับการปฐมพยาบาล

หลักสำคัญในการปฐมพยาบาล

การปฐมพยาบาลนั้นจำเป็นจะต้องกระทำอย่างรวดเร็วและถูกต้องที่สุด

๘. ในการนำส่งสถานพยาบาลควรมีการรายงานเรื่องราวของผู้ป่วยเกี่ยวกับ เหตุการณ์อาการต่าง ๆ และการปฐมพยาบาลที่ได้ให้มาก่อนเพื่อแพทย์ จะได้วินิจฉัยทำการรักษาได้อย่างถูกต้องต่อไป

ความรู้ทั่วไปเกี่ยวกับการปฐมพยาบาล

หลักสำคัญในการปฐมพยาบาล

การปฐมพยาบาลนั้นจำเป็นจะต้องกระทำอย่างรวดเร็วและถูกต้องที่สุด

๙. ผู้ปฐมพยาบาลควรให้การช่วยเหลือผู้ป่วยตามลำดับความรุนแรงของอาการ หรือความรุนแรงที่ผู้ป่วยได้รับโดยเรียงตามลำดับความสำคัญดังนี้

๑) การหยุดหายใจ

๓) หัวใจหยุดเต้น

๕) หมดความรู้สึก

๒) ทางเดินหายใจอุดตัน

๔) การเสียเลือดจำนวนมาก

๖) ความเจ็บปวด

อย่างรวดเร็ว

๗) กระดูกหัก

ใบงานที่ ๑ เรื่อง หลักสำคัญในการปฐมพยาบาล
 หน่วยการเรียนรู้ที่ ๒ เรื่อง การปฐมพยาบาลและการเคลื่อนย้ายผู้ป่วยอย่างปลอดภัย
 แผนการจัดการเรียนรู้ที่ ๑ เรื่อง ความรู้ทั่วไปเกี่ยวกับการปฐมพยาบาล
 รายวิชา สุขศึกษา รหัสวิชา พ ๒๑๑๐๓ ภาคเรียนที่ ๒ ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ ๑

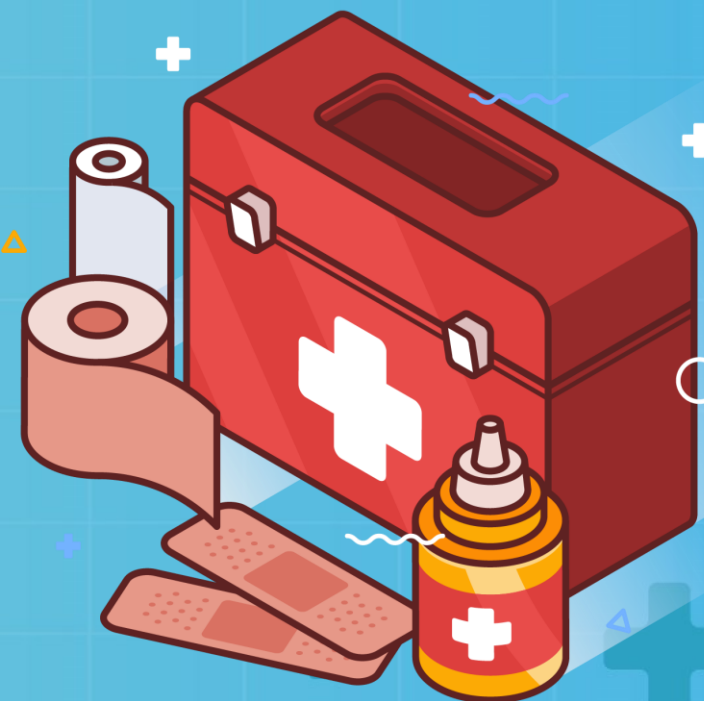
คำชี้แจง ให้นักเรียนอ่านข้อความเกี่ยวกับเรื่องการปฐมพยาบาล แล้วทำเครื่องหมาย ✓ ลงในช่องว่าง ที่คิดว่าใช่คำตอบที่ถูกต้อง

ข้อความ	ใช่	ไม่ใช่
๑. การปฐมพยาบาลเป็นการช่วยเหลือผู้ป่วยที่ได้รับอุบัติเหตุให้พ้นจากอันตราย		
๒. ก่อนปฐมพยาบาลต้องสำรวจระบบที่สำคัญของร่างกายอย่างช้า ๆ ไม่ต้องรีบร้อน		
๓. ผู้ปฐมพยาบาลจะต้องคำนึงถึงความปลอดภัยของสถานที่เกิดเหตุเป็นลำดับแรก		
๔. ห้ามเคลื่อนย้ายผู้ป่วยทันทีโดยที่ยังไม่ได้เตรียมการใด		
๕. หากผู้ป่วยหยุดหายใจ ให้รีบนำตัวส่งสถานพยาบาลทันที โดยไม่มีการผายปอด		
๖. เมื่อถึงสถานพยาบาลควรรายงานอาการต่าง ๆ และการปฐมพยาบาลที่ได้กระทำมาให้ก่อน		
๗. ผู้ปฐมพยาบาลไม่จำเป็นต้องมีความรู้ความเข้าใจหลักการปฐมพยาบาลที่ถูกต้อง		
๘. ไม่ต้องกำหนดว่าจะเคลื่อนย้ายผู้ป่วยในท่าใด ให้เคลื่อนย้ายให้เร็วที่สุดก็พอ		
๙. การปฐมพยาบาลมีวัตถุประสงค์เพื่อช่วยชีวิตและลดอาการบาดเจ็บให้น้อยลง		
๑๐. ผู้ปฐมพยาบาลไม่ต้องคำนึงถึงลำดับความรุนแรงในการช่วยเหลือผู้ป่วย		

ใบงานที่ ๑

เรื่อง หลักสำคัญในการปฐมพยาบาล

ตัวแทนนักเรียนนำเสนอ

แลกเปลี่ยนเรียนรู้

แลกเปลี่ยนเรียนรู้

ช่วยใคร?? อย่างไรดี

กิจกรรมช่วยใคร??อย่างไรดี

ใบงานจะมีสถานการณ์การเจ็บป่วยที่เกิดขึ้นทั้งหมด ๔ สถานการณ์ และมีแถบสีต่าง ๆ ทั้งหมด ๔ สี คือสีเขียว สีเหลือง สีชมพูและสีแดง ให้แต่ละกลุ่มอ่านสถานการณ์และช่วยกันพิจารณา และนำแถบสีที่เหมาะสมกับสถานการณ์นั้นไปติดในช่องว่างหน้าหมายเลขสถานการณ์

สีเขียว

สีเหลือง

สีชมพู

สีแดง

ใบงานที่ ๒ เรื่อง ช่วยใคร??อย่างไรดี (๑)
หน่วยการเรียนรู้ที่ ๒ เรื่อง การปฐมพยาบาลและการเคลื่อนย้ายผู้ป่วยอย่างปลอดภัย
แผนการจัดการเรียนรู้ที่ ๑ เรื่อง ความรู้ทั่วไปเกี่ยวกับการปฐมพยาบาล
รายวิชา สุขศึกษา รหัสวิชา พ ๒๑๑๐๓ ภาคเรียนที่ ๒ ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ ๑

คำชี้แจง ใบงานจะมีสถานการณ์การเจ็บป่วยที่เกิดขึ้นทั้งหมด ๔ สถานการณ์ และมีแถบสีต่างๆทั้งหมด ๔ สี คือสีเขียว สีเหลือง สีชมพูและสีแดง ให้แต่ละกลุ่มอ่านสถานการณ์และช่วยกันพิจารณา และนำแถบสีที่เหมาะสมกับสถานการณ์นั้นไปติดในช่องว่างหน้าหมายเลขสถานการณ์

ผู้ป่วยมีอาการหายใจติดขัด ชีพจรเต้นเบา อัตราการหายใจช้า นักเรียนจะมีการช่วยเหลือเบื้องต้น ดังนี้

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

ใบงานที่ ๒

เรื่อง ช่วยใคร?? อย่างไรดี

ตัวแทนนักเรียนนำเสนอ

แลกเปลี่ยนเรียนรู้

บทเรียนสะท้อนคิด

“นักเรียนคิดว่าผู้ทำการปฐมพยาบาล
ควรมีคุณสมบัติ อะไรบ้าง”

บทเรียนสะท้อนคิด

“การปฐมพยาบาลเบื้องต้น
มีความสำคัญต่อผู้ป่วยอย่างไร”

บทเรียนครั้งต่อไป

เรื่อง วิธีปฐมพยาบาลอย่างปลอดภัยตอนที่ ๑

ดาวน์โหลดเอกสารได้ที่ www.dltv.ac.th

รายวิชาสุขศึกษา
ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ ๑

